

BO'LAJAK XORIJIY TIL O'QITUVCHILARINING KASBIY-IJODIY KOMPETENLIGINI OSHIRISHNING AHAMIYATI

<https://doi.org/10.70728/conf.v2.i02.022>

Bobomurod Aminovich Bobojonov

b.bobojonov@tiiame.uz

“TIQXMMI” Milliy Tadqiqot Universiteti

“O‘qitish nazariyasi va metodikasi”

kafedrası tayanch doktoranti

Annotatsiya: Ushbu maqolada bo'lajak xorijiy til o'qituvchilarining kasbiy va ijodiy kompetensiyasini zamonaviy pedagogik yondashuvlar asosida shakllantirish jarayoni tahlil qilinadi. Kasbiy va ijodiy kompetensiya nafaqat metodik ko'nikmalar bilan, balki mustaqil fikrlash, moslashuvchanlik, refleksiv yondashuv, ijodkorlik va kommunikativ faollik kabi shaxsiy sifatlar bilan ham belgilanadi. Ilmiy jihatdan asoslab berilishicha, xorijiy til ta'limida kasbiy va ijodiy kompetensiyani rivojlantirishning asosiy didaktik tamoyillari integrativlik, kommunikativlik va faoliyatga yo'naltirilganlikdan iboratdir. Shuningdek, tadqiqotda talabalarning ijodiy salohiyatini oshirishga qaratilgan metodik, raqamli, madaniy va refleksiv kompetensiyalarni integrallashgan holda rivojlantirish yondashuvlari taklif etiladi. Tadqiqot natijalari xorijiy til ta'limi jarayonlarini takomillashtirish va bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy hamda ijodiy tayyorgarligini mustahkamlashga hissa qo'shadi.

Kalit so'zlar: kasbiy va ijodiy kompetensiya, xorijiy til ta'limi, CLIL, didaktik tamoyillar, mustaqil topshiriqlar, ijodkorlik, metodik yondashuvlar.

ENHANCING THE PROFESSIONAL AND CREATIVE COMPETENCES OF FUTURE FOREIGN LANGUAGE TEACHERS

Abstract: This article analyzes the development of professional and creative competence among future foreign language teachers based on modern pedagogical approaches. Professional and creative competence is determined not only by methodological skills but also by personal qualities such as independent thinking, adaptability, reflective approaches, creativity, and communicative activity. It is scientifically substantiated that the main didactic principles for developing professional and creative competence in language education are integrativeness, communicativeness and activity orientation. Furthermore, the study proposes approaches aimed at enhancing students' creative potential through the integrated development of methodological, digital, cultural, and reflective competencies. The research findings contribute to improving foreign language education processes and strengthening the professional and creative preparation of future teachers.

Keywords: professional and creative competence, foreign language education, CLIL, didactic principles, independent tasks, creativity, methodological approaches.

KIRISH

Globalizatsiya sharoitida ta'limning raqobatbardoshligini ta'minlovchi asosiy omillardan biri zamonaviy, innovatsion va ijodiy fikrlovchi pedagoglar tayyorlashdir. Chet til o'qituvchilarining kasbiy-ijodiy kompetensiyasini takomillashtirish nafaqat talabalarning tillarni o'rganish motivatsiyasini oshiradi, balki ularning mustaqil fikrlash, madaniyatlararo muloqot qilish va ijodiy faoliyatga tayyorlik qobiliyatini ham belgilaydi. Zamonaviy ta'lim jarayonida kasbiy-ijodiy kompetensiya chet til o'qituvchilari uchun eng muhim kompetensiyalardan biri sifatida e'tirof etilmoqda.

Zamonaviy ta'lim tizimida ta'lim sifati nafaqat o'qituvchilarning nazariy bilimlari, balki ularning kasbiy-ijodiy kompetensiyasining rivojlanish darajasi bilan ham belgilanadi. Ayniqsa, kelajakdagi chet til o'qituvchilarini tayyorlashda ijodiy yondashuvlar, innovatsion fikrlash va zamonaviy texnologiyalar bilan ishlash qobiliyati ularning kasbiy muvaffaqiyatini belgilaydi. Shuning uchun kelajakdagi chet til o'qituvchilarining kasbiy-ijodiy kompetensiyasini shakllantirish va takomillashtirish zamonaviy pedagogik tadqiqotlarning dolzarb yo'nalishlaridan biriga aylangan.

METODOLOGIYA

Kompetensiya atamasi (lotincha *competo* – “erishaman, mos keldim, muvofiq keldim” soʻzidan) – bu shaxs egallagan bilim, koʻnikma va malakalar majmuasini anglatadi. Kompetensiya tushunchasi 1960-yillarning oxiri va 1970-yillarning boshlarida keng qoʻllanila boshlagan. Kompetensiya – bu mutaxassisning maʼlum sohada samarali ishlashi uchun zarur boʻlgan taʼlim tayyorgarligidir. Bu davlat tomonidan belgilanadigan, shaxsning (ishchining) maʼlum sohada samarali ishlashi uchun taʼlim yoki kasbiy tayyorgarligiga qoʻyiladigan ijtimoiy talabdir. Kompetensiyaga asoslangan taʼlim oʻquvchilarga oʻzlarining egallagan bilim, koʻnikma va malakalarini shaxsiy, kasbiy va ijtimoiy faoliyatida amalda qoʻllash imkonini beradi. Kompetensiyaga asoslangan taʼlim mustaqillik, faol fuqarolik jamiyatida ishtirok etish, tashabbuskorlik, ommaviy axborot vositalari va AKT dan oqilona foydalanish, kasbni ongli tanlash, sogʻlom raqobat va umumiy madaniy koʻnikmalarni rivojlantiradi.

Kasbiy va ijodiy kompetensiya nafaqat metodik koʻnikmalar, balki shaxsiy fazilatlar bilan ham belgilanadi. L. Vygotskiy (1991) taʼkidlaganidek, “Ijodkorlik – bu shaxsning oʻz salohiyatini yangi vaziyatlarda qoʻllash qobiliyatidir” (101-bet). Shuning uchun kelajakdagi oʻqituvchilarda mustaqil fikrlash, moslashuvchanlik va refleksiv yondashuvni rivojlantirish muhimdir.

Chet tili taʼlimi jarayonida kasbiy va ijodiy kompetensiyani takomillashtirish, birinchi navbatda, didaktikaning umumiy qonuniyatlari va tamoyillariga tayanadi. Taʼlim

mazmunini tanlashda integrativlik, kommunikativlik va faollik yo‘nalishligi hal qiluvchi rol o‘ynaydi. N. I. Gez (2006) ta’kidlaganidek, “Til o‘rganish jarayonida o‘quvchi faoliyat sub’ekti sifatida ijodiy fikrlashni rivojlantirish imkoniyatiga ega bo‘lishi kerak” (45-bet). Shunday qilib, kasbiy va ijodiy kompetensiya o‘quvchilarning kommunikativ faolligi bilan chambarchas bog‘liq.

Didaktik vositalar va usullar ijodiy kompetensiyaning rivojlantirishda hal qiluvchi rol o‘ynaydi. E. I. Passov (2010) ta’kidlashicha, chet tilini o‘qitishda muammoli vaziyatlar va ijodiy vazifalardan foydalanish samarali natijalarga olib keladi.

Dunyoning ko‘plab taniqli pedagoglari va metodist olimlari ushbu mavzuda ilmiy tadqiqotlar olib borganlar. Ular ta’lim jarayonida kasbiy va ijodiy kompetensiya bilan bog‘liq masalalarni o‘rganib, o‘zlarining samarali tavsiyalari, takliflari, modellari va usullarini ishlab chiqdilar. Bugungi kunda ularning tadqiqot natijalari zamonaviy ta’lim amaliyotida qo‘llanilmqoda. Ushbu maqolada tegishli adabiyotlarni tahsil qilish uchun dunyoning yetakchi akademik bazalari va nashriyotlarining manbalaridan foydalanilgan.

I.A. Zimnyaya kompetensiyaning tashqi talablar asosida shakllantirilgan bilim, ko‘nikma va malakalar majmuasi, kompetentlikni esa shaxsda mavjud bo‘lgan haqiqiy faoliyatga tayyorlik darajasi deb ta’riflaydi. Sub’ektlilik (sub’ektivlik) esa bu jarayonni shaxsiy ong va refleksiya orqali chuqurlashtiradi.

V. Panfilova kelajakdagi o‘qituvchilarning kasbiy-kommunikativ kompetensiyasini sakkizta subkompetensiyaga bo‘ladi: lingvistik, diskursiv, og‘zaki nutq, pragmatik, axborot-texnologik, strategik, madaniy va shaxsiy-ijodiy. Shaxsiy-ijodiy komponent ijodiy kompetensiyaning asosi sifatida belgilanadi.

N. Almazova va h.k. o‘qituvchilarning metodik ijodkorligini oliy ta’limda ikki bosqichli model – reproduktiv va reproduktiv-ijodiy bosqichlar orqali shakllantirishni taklif qiladi. Ular dars loyihalashtirish, refleksiya va mustaqil metodik qarorlar qabul qilish ijodiy kompetensiyaning rivojlantirishiga hissa qo‘shishini ta’kidlaydilar.

O. Byrdina va h.k. kasbiy-kommunikativ kompetensiyaning MTTM (CLIL) metodikasi orqali rivojlantirish mumkinligini, bu esa ijodiy fikrlash, fanlararo yondashuvlar va samarali o‘quvchi kommunikatsiyasini rivojlantirishni ko‘rsatadi.

Y. V. Borisova loyiha ishlari, munozaralar va autentik materiallar asosidagi vazifalarni talabalarning “yumshoq ko‘nikmalari” (soft skills) va til kompetensiyalarini rivojlantirishda samarali deb hisoblaydi. R.M. Horbatiuk energetika muhandisligi talabalari uchun “Biznes nemis tili” darslarida kasbiy lug‘atni rivojlantirish uchun loyihaga asoslangan yondashuvni taklif qiladi.

M. Andrianova va h.k. kreollashgan matnlar talabalarni og‘zaki nutqqa, ijodiy fikrlashga va madaniyatlararo muloqotga tayyorlashda samarali ekanligini isbotlaydilar. A. Shakiyeva va h.k. Moodle, Zoom, Padlet va Google Forms kabi platformalar uchun mo‘ljallangan metodik tizim orqali masofaviy ta’lim sharoitida kasbiy kompetensiyaning

shakllantirishni tavsiya qiladilar, bu raqamli, kommunikativ va metodik kompetensiyalarni rivojlantiradi.

R. Sabirova va h.k. shaxsiy o'sish, maxsus ko'nikmalar va o'zini o'zi rivojlantirishni birlashtirgan integrativ yondashuv asosida kasbiy kompetensiyani shakllantirish modelini taklif qiladi. M. Karimova va D. Soyipova dialogik o'rganish, o'zini o'zi anglash va ijodiy muhit yaratish orqali kasbiy kompetensiyani shakllantirishga e'tibor qaratadi.

F. Karimova va M. Xakimova interfaol usullar, tizimli fikrlash va shaxsga yo'naltirilgan texnologiyalarning kasbiy kompetensiyani shakllantirishda samaradorligini ta'kidlaydi.

V. Allahverdiyeva chet el talabalari uchun shaxsiy portfel yaratish orqali ko'p tilli kontekstda ijodiy kompetensiyani rivojlantirish uchun innovatsion mahsulotchi metod (IPM) ni tavsiya qiladi. E. Moydinova lingvistik, metodik, madaniy va AKT kompetensiyalarini kasbiy kompetensiyaning asosi sifatida aniqlaydi. F. Rustamov raqamli vositalar, madaniyatlararo muloqot va doimiy kasbiy o'sishni hal qiluvchi omillar sifatida ta'kidlaydi.

E.N. Frantseva va h.k. kommunikativ yondashuv talabalarni mustaqil fikrlash, ijodkorlik va madaniyatlararo muloqotga tayyorlashi mumkinligini ko'rsatadi. S.V. Tetina ta'kidlashicha, o'qituvchi o'zini o'zi rivojlantiruvchi, innovatsiyalarga ochiq, refleksiv va madaniyatlararo muloqotga tayyor bo'lishi kerak.

Kasbiy kompetensiya – bu ma'lum kasbni muvaffaqiyatli bajarish uchun zarur bo'lgan bilim, ko'nikma, malaka va qobiliyatlar majmuasidir. U birinchi navbatda ish joyida kasbiy muvaffaqiyatni ta'minlash uchun xizmat qiladi va quyidagi asosiy komponentlardan iborat:

Bilim – kasbga oid nazariy bilimlar, metodologiya, normalar va standartlar.

Ko'nikmalar – kasbni bajarishda qo'llaniladigan amaliy vositalar, usullar va metodlar.

Malakalar – turli kasbiy vaziyatlarda bilim va ko'nikmalarni samarali qo'llash qobiliyati.

Shaxsiy qobiliyatlar – ijodkorlik, jamoaviy ishlash, muammolarni hal qilish, vaqtni boshqarish va boshqa shaxsiy fazilatlar.

Kasbiy kompetensiya doimiy ravishda rivojlanib borishi kerak, chunki zamonaviy mehnat bozori yangi talablar va o'zgarishlarni keltirib chiqaradi. Kasbiy kompetensiyaning yuqori darajasi ishchi yoki mutaxassisga o'z vazifalarini samarali va sifatli bajarish imkonini beradi.

Ijodiy kompetensiya – bu shaxsning yangi g'oyalarni yaratish, muammolarga innovatsion va samarali yechimlarni topish, mavjud bilim va tajribani yangi usullarda qo'llash qobiliyatidir. Boshqacha qilib aytganda, bu shaxsning ijodiy yondashuvni qabul

qilish va o'z fikrlashini mustaqil ravishda rivojlantirish qobiliyatidir. Ijodiy kompetensiya quyidagi komponentlarni o'z ichiga olishi mumkin:

Ijodiy fikrlash – yangi g'oyalarni yaratish, nodiy qarorlar qabul qilish va vaziyatlarni turli nuqtai nazarlardan ko'rish qobiliyati.

Innovatsiya yaratish – yangi usul va texnikalarni ishlab chiqish, o'zgarishlarga moslashish va yangiliklarni joriy etish.

Muammolarni hal qilish – an'anaviy yechimlardan tashqari murakkab vaziyatlarga innovatsion yondashuvlarni ishlab chiqish.

Kommunikatsiya – ijodiy g'oyalarni samarali yetkazish, guruhlarda hamkorlik qilish va yangi g'oyalarni amalga oshirish.

Ijodiy kompetensiya nafaqat san'at yoki fanlarda, balki pedagogika va boshqa kasbiy sohalarda ham juda muhimdir. Masalan, o'qituvchilar uchun o'quvchilarni o'qitishda yangi va samarali yondashuvlarni qo'llash zarur.

MUHOKAMA

Kasbiy-ijodiy kompetensiya tushunchasi o'qituvchining pedagogik faoliyatda ijodiy yondashuvlarni qo'llash, o'quvchilarning til o'rganish motivatsiyasini oshirish va ular bilan muvaffaqiyatli muloqot o'rnatish qobiliyatini anglatadi. O'qituvchining kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishda ijodiy yondashuvlarning ahamiyati o'qituvchilarga o'quvchilarni yangi g'oyalar bilan qiziqtirish, interfaol usullarni qo'llash va mustaqil fikrlashni rag'batlantirish imkonini berishidadir. Kasbiy-ijodiy kompetensiyani shakllantiruvchi komponentlar quyidagilar va quyidagicha tavsiflanadi:

Lingvistik kompetensiya – Nemis tiliga (lug'at, grammatika, fonetika, stilistika) mohirlik. Til vositalarini ijodiy qo'llash: qayta ifodalash, sinonimlarni tanlash va nutqni moslashtirish.

Kommunikativ kompetensiya – Turli vaziyatlarda og'zaki va yozma muloqot qilish ko'nikmalari. Improviza qilish va his-tuyg'ular, fikrlar va g'oyalarni til orqali ifodalash qobiliyati.

Metodik (pedagogik) kompetensiya – Nemis tilini o'qitishning zamonaviy usullari haqidagi bilim. Rolli o'yinlar, munozaralar, loyihalar va dramalashtirish kabi ijodiy vazifalarni loyihalashtirish.

Axborot va raqamli kompetensiya – Raqamli texnologiyalardan (onlayn resurslar, multimedia, interfaol platformalar) foydalanish. Ilovalar, videolar va podkastlar yordamida ijodiy vazifalar yaratish.

Madaniy kompetensiya – Nemis tilida so'zlashuvchi mamlakatlarning madaniyati, adabiyoti, musiqasi va an'analari haqidagi bilim. Darslarga madaniy materiallarni integratsiyalash orqali o'quvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirish.

Refleksiv va tadqiqot kompetensiya – O'zining o'qitish amaliyotini tahlil qilish qobiliyati. O'zgacha metodikalar ishlab chiqish va o'z tajribasini ijodiy talqin qilish.

Ijtimoiy va shaxsiy kompetensiya – Empatiya, ijodkorlik, yetakchilik fazilatlari. O‘quvchilarni ilhomlantirish va ularning ijodiy jalb qilinishini rag‘batlantirish.

Ushbu kompetensiya ayniqsa ta’lim, tadqiqotchilar va ijodiy sohalar mutaxassislari uchun muhimdir, chunki ular yangilik kiritishi va o‘zgaruvchan talablarga javob berishi kerak.

Chet til o‘qituvchisining kompetensiyasi lingvistik bilimlarni (tilga mohirlik), pedagogik ko‘nikmalarni (samarali dars o‘tish), metodik yondashuvlarni qo‘llash qobiliyatini va ijodkor, mas’uliyatli va motivatsiyalangan bo‘lishni o‘z ichiga oladi.

Adabiyotlar sharhi va tahlillari shuni ko‘rsatadiki, talabalarning kasbiy-ijodiy kompetensiyasini oshirish uchun mustaqil ish vazifalari va topshiriqlari ko‘pchilik manbalarda alohida metodik yondashuv sifatida chuqur o‘rganilmagan. Mustaqil ish orqali ijodiy kompetensiyani shakllantirish uchun gibril (aralash) metodologiyalar mavjud emas. Ayniqsa, chet tilini o‘qitish kontekstida kasbiy va ijodiy kompetensiyani oshirish uchun vazifalar va topshiriqlar tizimi ishlab chiqilmagan. Mustaqil ishda haqiqiy kasbiy senariylar, madaniyatlararo vaziyatlar va ijodiy fikrlashni rivojlantiruvchi faoliyatlarni modellashtiruvchi vazifalar etarli emas.

XULOSA

Adabiyotlar sharhi shuni ko‘rsatadiki, kelajakdagi chet til o‘qituvchilarining kasbiy-ijodiy kompetensiyasini shakllantirish kompleks, integratsiyalashgan va shaxsga yo‘naltirilgan yondashuvni talab qiladi. Ushbu yondashuv metodik, kommunikativ, ijodiy va texnologik komponentlarni uyg‘unlashtirishi kerak. Zamonaviy ta’lim MTTM (CLIL), TBL (Vazifaga asoslangan o‘rganish), PBL (Loyihaga asoslangan o‘rganish), IPM (Innovatsion mahsulotchi metod), kreollashgan matnlar, raqamli platformalar, refleksiya va ijodiy yondashuvlar yordamida ijodiy kompetensiyani shakllantirish mumkinligini isbotlagan.

Ushbu yondashuv metodik, kommunikativ, ijodiy va refleksiv kompetensiyalarni har tomonlama shakllantiradi. Quizlet, Padlet, Canva, Genially va ChatGPT kabi raqamli resurslarni integratsiyalash orqali mustaqil ish ijodiy yondashuv bilan boyitiladi, bu esa o‘quv resurslarini yaratish imkoniyatini beradi. Bu chet tilini o‘qitishning kommunikativ metodologiyasiga mos keladi hamda o‘qituvchilarning kasbiy-ijodiy kompetentligini oshiradi.

ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. Vygotsky, L. S. (1991). Voobrazheniye i tvorchestvo v detskom vozraste [Imagination and creativity in childhood]. Moscow: Prosveshcheniye.
2. Gez, N. I. (2006). Metodika obucheniya inostrannym yazykam v obshcheobrazovatel’noy shkole [Methodology of teaching foreign languages in general education school]. Moscow: Akademiya.

3. Passov, E. I. (2010). Kommunikativnyy metod obucheniya inostrannomu govoreniyu [Communicative method of teaching foreign language speaking]. Moscow: Prosveshcheniye.
4. Almazova, N., Shimichev, A., & Oberemko, O. (2022). Forming the Basics of Foreign Language Teachers' Methodological Creativity During Linguistic Training at a University. In *Lecture Notes in Networks and Systems*. https://doi.org/10.1007/978-3-030-89708-6_60
5. Allahverdiyeva, V. (2022). Innovative productive method of teaching foreign languages to foreign students. *International Journal of Cultural Heritage*, 7, 75–86. [iaras.org](https://doi.org/10.1007/978-3-030-89708-6_60)
6. Andrianova, N., Ostroumova, O., & Vanchikova, E. (2020). Teaching foreign oral speech to language university's students on the basis of creolized text. *International Journal of Criminology and Sociology*, 9, 829–833. <https://doi.org/10.6000/1929-4409.2020.09.80>
7. Andrieieva, M., & Kolyaska, Y. (2024). The features of mastering foreign language vocabulary by students of non-language higher education institutions. *Youth & Market*, 10(230), 160–164. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.314387>
8. Borisova, Y. V., Maevskaia, A. Y., & Skorniyakova, E. R. (2022). Technical university students' creativity development in competence-based foreign language classes. In *Technology, Innovation and Creativity in Digital Society* (pp. 618–629). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-030-89708-6_51
9. Byrdina, O., Yurina, E., & Dolzhenko, S. (2020). Developing foreign language professional-communicative competence of pedagogical university students by means of CLIL. *The Education and Science Journal*, 22(7), 77–100. <https://doi.org/10.17853/1994-5632-2020-7-77-100>
10. Frantseva, E. N., Prilepskiikh, O. S., Kuznetsova, E. N., Dontsov, A. V., & Korlyakova, S. G. (2017). The technology of communicative teaching as a means of forming communicative competence of pedagogical university students. *Novosibirsk State Pedagogical University Bulletin*, 7(4), 108–123. <https://doi.org/10.15293/2226-3365.1704.07>
11. Horbatiuk, R. M., Bilan, N. M., Sitkar, O. A., & Tymoshchuk, O. S. (2021). The formation of educational environment in foreign language training of energy engineering students by means of project technology. *Journal of Physics: Conference Series*, 1840(1), 012047. <https://doi.org/10.1088/1742-6596/1840/1/012047>
12. Karimova, F. H., & Xakimova, M. F. (2022). Methods of formation of professional competence of students on the basis of an innovative approach. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 10(11), 1063–1068. <https://internationaljournals.co.in/index.php/giirj/article/view/2917>

13. Karimova, M., & Soyipova, D. (2024). Pedagogical conditions for forming the professional competence of future English language teachers. *Society and Innovations*, 5(1), 141–146. <https://doi.org/10.47689/2181-1415-vol5-iss1-pp141-146>
14. Kulieva, S. H., Mukhidova, O. N., Kulieva, D. R., Rakhmonova, G. Sh., & Razhabova, I. H. (2019). The role of modern pedagogical technologies in the formation of students' communicative competence. *Religación. Revista de Ciencias Sociales y Humanidades*, 4(15), 261–265.
15. Moydinova, E. K. (2022). Analysis of the structure of professional competence of future English language teachers. *Journal of Pedagogical Research*, 2(5), 87–93.
16. Panfilova, V. (2017). Professional and communicative foreign language competence of future teachers. *SHS Web of Conferences*, 37, 01081. <https://doi.org/10.1051/shsconf/20173701081>
17. Rustamov, F. (2024). Professional competence issues of the future language teacher. *International Journal of Pedagogics*, 4(11), 93–96. <https://doi.org/10.37547/ijp/Volume04Issue11-18>
18. Sabirova, R., Zhanserikova, D., Topanova, G., Autalipova, U., & Aplashova, A. (2019). Model of students' professional competence formation. *International Journal of Innovative Technology and Exploring Engineering*, 9, 3965–3971. <https://doi.org/10.35940/ijitee.A5052.119119>
19. Shakiyeva, A., Zhorabekova, A., Abilkhairova, Z., Yessingaliyeva, T., & Makulbek, A. (2023). Methodical system for formation of professional competences of a future foreign language teacher in conditions of distance learning. *Frontiers in Education*, 8, Article 1186908. <https://doi.org/10.3389/feduc.2023.1186908>
20. Tetina, S. V. (2022). Professional'naya kompetentnost' uchitelya inostrannogo yazyka v usloviyakh tsifrovizatsii obrazovaniya. Moscow: MGPU Publishing.
21. Zimnyaya, I. A. (2010). Kompetentsiya – kompetentnost: sub'yektnaya transformatsiya. *Akmeologiya*, (2), 47–51.
22. B. A. Bobojonov. (2024). TALABALARNING MUSTAQIL ISHLARINI TASHKILLASHTIRISH ORQALI IJODIY FAOLLIGINI RIVOJLANTIRISHNING MUHIM ASPEKTLARI. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14200429>
23. Bobojonov B. A. (2025, mart 6). METHODS FOR DEVELOPING THE PROFESSIONAL AND CREATIVE COMPETENCIES OF FUTURE FOREIGN LANGUAGE TEACHERS. PROSPECTS OF TEACHING ENGLISH FOR PROFESSIONAL PURPOSES IN NON – PHILOLOGICAL HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS: PROBLEMS AND SOLUTIONS, Uzbekistan. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14979311>

24. B. A. Bobojonov. (2025, апрель 23). BO'LAJAK XORIJIY TIL O'QITUVCHILARINING KASBIY-IJODIY FAOLLIK QOBILIYATLARINI OSHIRISHNING MUHIM TAMOIYILLARI. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15271519>

25. B. A. Bobojonov. (2025, апрель 24). BO'LAJAK XORIJIY TIL O'QITUVCHILARINING KASBIY-IJODIY KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISHNING SAMARALI USULLARI. Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb masalalari va zamonaviy yondashuv (IGFDMZY-2025), Tashkent. <https://doi.org/10.5281/zenodo.15277376>

